

Obsah

O autorově záměru 9

I. Tisíc let

Na úvod: Období Evropy 13

Od konsolidace až ke krizi současnosti 13

Existence v prostoru 44

Evropský trojúhelník 44 – Egypt a Řím 46 – Sever a východ 47 – Prostor a setrvání 51 – Prostor a jeho obraz 52

Bytí v čase 56

Bohové sestoupili shůry a přinesli nám čas 61 – Staré a nové nebe 63 – „Užijte času...“ 64 – Rok a den 73 – Takže čas vynalezli historikové? 77 – Staré a nové 81

II. Dřevo a kámen, zlato a železo

Cesty 87

Hledání stop 87 – Cesty v Evropě 88 – Obchodní cesty 90 – Alpské průsmyky 92 – Cesty Ottonů 94 – Poutní cesty 98 – Drang nach Osten 101 – Západ, jih, sever 104 – Cesta a stát 107 – Pěšky, na koni, vozem 110

Peníze 115

Peníze vládnu světem 115 – „Geld“ pochází od „gelten“ aneb „Peníze“ pocházejí od toho, že „platí“ 119 – „Komerční revoluce“ 122 – Peníze a válka 126

Domy 133

Bydlíme v domech 133 – Dřevo, nebo kámen, to je, oč tu běží 136 – Život a umírání v domě 144 – Z kuchyně a ze sklepa 147 – Sousední domy: vesnice 151 – Dům vedle domu: města 154 – Mosty 158 Pevné domy: hrady 161 – Královské domy 164 – Dům Boží 167

Šaty, náradí, zbraně, válka 175

O šatech 175 – O náradí a řemesle 191 – Mýtus železa 197 – Lovecké štěstí a válečné štěstí 203 – Válka 207

III. Rozvoj Evropy

Staré říše 215

Odkud přišla moc 215 – Struktury moci 219 – Moc velmožů 224 – Dědičné právo 225 – Volba krále 227 – Šlechta 231 – Zápolení o moc 236 – Drang nach Osten 244 – Hansa 248 – Mimo trup Evropy: ostrovy a poloostrovy 250 – Puzení na jih 253 – Židé 263

Stará církev 273

Výtvor, jemuž není rovna 273 – Dějiny Evropy: dějiny církve? 275 – Setkání s barbary 277 – Bůh a ďábel: problémy s odpůrcem 281 – Klášter jako utopické místo 285 – Chudí následovníci Krista 293 Klášterní paní a bekyně 296 – Lidová víra 299 – Církev na západě a církev na východě 305 – O papežích 320

Jiná Evropa 331

Sen o kráse 331 – Krásné slovo 337 – Říše pravdy 345 – Evropské utopie 354 – Středověk končí revolucemi 362

Literatura 367

Jmenný rejstřík 381

Místní rejstřík 385